

MEIE KODU

Kunda linna ajaleht

Detsember 2008 (nr 287-288)

TASUTA

KAUBAKESKUSES KUMMITAB

ma läen niiviisi just enne jõulu
emaga läbi linna mis on täis
riputatud väikseid lampe ja
kuusevanikuid ja muud jõuluträni

ja siis ühe suure kaubakeskuse
vaateakendest
möödudes näen silmanurgast – vilksti!
– nagu
liigutaks end aknal kaupade vahel
keegi
nagu oleks sääl kunstkuuskede ja
tehispäkapikkude

seas midagi päris elusat (või midagi
sinnapoole)
ema ei märka midagi ja kisub mind
kättpidi edasi

et ju ma tahan jälle mingit asja saada
aga ma ei
taha ju – ma vaatan hoopis üht
väikest sinist nina

mis on seespool aknaklaasile litsutud
ja kuulen
kuidas see veider muhklik
külmasinine kuju mulle
sosistab – tead jõulud ei olegi nendes
asjades

ja lampides ja kingitustes ja selles et
kulub palju raha

ja et kõigil on kiire ja kõik söövad liiga
palju
jõulud on palju rohkem peidus selles
et sa
näed kaubakeskuse aknal tillukest
tonti kes tahab
selle väikse hetke jooksul olla su
sõber ja

et sa teaksid et kõike muud saab
osta ja särama lüüa
aga siukseid hetki mitte eladeski –
need tulevad ja kiirgavad ise!
...

*Katkend Jürgen Rooste luuletusest
Wimberg-Sinijärv-Rooste kogumikust
“Kolme päkapiku jõulud” (jõulusalme
lastele ja lapsemeelsetele) lk 74-76*

**RAHULIKKU JÕULUAEGA ja
ÕNNELIKKU UUT AASTAT!**

LÜHIDALT

Jätkuvad Kunda linna seltside maja rekonstrueerimistööd. Kunda linna seltside maja rekonstrueerimistööde esimene etapp läks maksma üle kahe miljoni krooni. Töid teostas HMK Ehitus ja Projektid OÜ ning rahastati PRIA külade uuendamise ja arendamise investeeringutoetuste meetmest. Projektid selleks kirjutasid ning toetuse said slaavi ühing Läte ja MTÜ Kunda Elulõng. Projekte nõustas Mare Sikkut. Ehitustööde esimeses etapis said uue kuue seltside maja põrandad ja vaheseinad, ripplaed ja siseuksed, välja vahetati vee- ja kanalisatsioonitorustik, paigaldati uus sanitaartehnika ning tehti vajalikke elektritöid. Hoone sai 2008. aasta kevadel ka uue katuse, mida sihtfinantseeris sotsiaalministeerium. Rekonstrueerimistööde teise etapi tarbeks kirjutatakse PRIA-le uued projektid, mille toel plaanitakse korda teha ülejäänud ruumid, sansõlmed, verandad, paigaldada lagedele soojustus, ehitada invatee ning korda teha fassaad – kogu hoone saab uue ja värske, funktsionaalse ning kaasaegse ilme. Hetkel on algamas teise etapi projekteerimistööd, mida esimese etapi jätkuna teeb HMK Ehitus ja Projektid OÜ. Teine etapp läheb samuti maksma ligi kaks miljonit krooni. MK

Käimas on klubi hoone rekonstrueerimise projekteerimine. Kunda linna klubi, endise direktorite elamu 19. sajandist pärit hoone, on plaanis rekonstrueerida nii seest kui ka väljast. Projekt hõlmab kütte-, vee-, samuti kanalisatsiooni- ja elektrisüsteemi kaasajastamist, põrandate, lagede ja seinte remontimist ning fassaaditöid. Projekteerimistöid teeb HMK Ehitus ja Projektid OÜ ning need peaksid valmima tuleva aasta veebruaris-märtsis. Klubi rekonstrueerimise projekt läheb maksma u 400 tuhat krooni. Ehitustööde algus on plaanitud 2009. aastasse. KIK-ile on esitatud klubihoone maaküttele üleviimise projekti rahastamise taotlus. MK

Keskmisest palgast Kundas. Maksu- ja tolliameti andmetel oli oktoobrikuus Kunda linnas keskmine palk 12 650 krooni, kõrgeim keskmine palk sellel aastal oli juunikuus 14 337 krooni. Maksumaksjaid oli Kundas oktoobris 1652.

Äripäeva koostatud Eesti parimate ettevõtete edetabeli esisajasse pääses 2007. aasta andmete põhjal kolm Lääne-Viru firmat. Neist kõrgeimal - kuendal kohal vabariigis on **Kunda Nordic Tsement AS**. Ajalehe andmetel oli ettevõtte käive mullu 1,2 miljardit krooni, kasum 442 miljonit krooni. MK

Kunda linn esitas maakondliku kultuuripreemia kandidaadiks loomingulise töö kategoorias 2008. aastal kirjaniku Katrin Reimuse, kel ilmus 2008. aastal uus raamat “Kus tramm ei käi” (Varrak 2008). Varem on temalt ilmunud noorteromaanid “Eilset pole olemas” (Virgela 2002) ja “Haldjatants” (Tänapäev 2003) ning lasteraamat “Mardi päris oma auto” (Kirjastuskeskus 2007).

Katrin Reimus kirjutab tundlikel, elulistel ja olulistel teemadel, mis oma lihtsuses huvitavad ja puudutavad paljusid lugejaid. Katrin ise ütleb, et kirjutamisideid kogub ta enese ümbert ja elust enesest. Nii on ta end oma publikule lähedaseks kirjutanud. “Kus tramm ei käi” kirjeldab Katrinile lähedast väikelinna või Eesti küla haprust tänapäeval, kuid samas uskumatut visadust, mis aitab sel külal kõige laiemas mõttes edasi kesta. “Kus tramm ei käi” on lugejatelt saanud hea hea sellega, et raamatu tiraaž on raamatupoodides praktiliselt läbi müüdnud ning raamatukoguski tuleb lugemisjärjekorras kannatlikult oma lugemiskorda oodata.

Katrin Reimus ei loo pelgalt ilukirjanduslikke fiktsioone, vaid võitleb oma kirjanikusulega kõige olulisemate ja teravamate teemade eest, et seeläbi Eesti ühiskonda paremaks ning ilusamaks muuta. Katrinil jagub idealistlikku mõtteviisi, et selle nimel oma nn loomingulist võitlust jätkata. Seetõttu on ta üks nendest, kes on kindlasti ära teeninud tunnustuse aktiivse loomingulise töö eest.

Allikas Kunda linnavalitsuse esildis

Kunda linn esitas Aasta teo 2008 konkursile kolm kandidaati: Kunda linna ujula, uue linnakeskuse ning Ando ja Sirje Källo uue ärihoone. MK

11. detsembril toimus Kunda ühisgümnaasiumi 5. klasside õpilastele iga-aastane liiklusteemaline üritus “Helkur päästab”, kus räägiti helkurist ja demonstreeriti selle kandmise vajadust. *Allikas KÜG*

22. detsembril toimub Kunda ühisgümnaasiumi aulas pidulik noorkotkaste organisatsiooni vastuvõtt. *Allikas KÜG*

Maakonna koolide mälumänguturniiri II mängul põhikoolide osas saavutas esimese koha Kunda ÜG 9. a kl võistkond, kuhu kuulusid Henry Abo, Erkki Mätlik, Aimur Takk, Sten Uueni. Gümnaasiumi osas saavutas 10. kl võiskond 7. koha. Võistkonda kuulusid Aleksander Golobev, Marlen Utsar, Liisa Tulvik, Andreas Pikki. *Allikas KÜG*

14. detsembril toimus kodutütarde pidulik vastuvõtt, kus anti kätte vormid ning saadi organisatsiooni täieõiguslikuks liikmeks. *Allikas KÜG*

24. novembrist 2008. a töötab Kunda linna klubi kunstilise juhina **Auli Signi Kärdi**. Vt ka lk 6 ja 8. *Allikas Kunda linna klubi*

Oli alles ilm

Koolilaste omaloomingu rubriik

** Stiil muutmata*

Sellel aastal talve alguses oli ühel päeval tugev tuisk ja kõva tuul. Lapsepõlvest ei mäleta ma sellist ilma. Juba öösel hakkas tuiskama. Öues oli väga palju lund, nii et autod ei saanud sõita ja jäid lumme kinni. Kõik inimesed istusid kodus, sest öues ei olnud midagi näha. Terve päev sadas lund ja tuul ulgus. Öhtul torm vaibus ja inimesed said minna poodi. Paljudel ei olnud valgust mitu päeva ja nad istusid küünlaga. Veel mõnedel inimestel ei olnud ka vett kodus. Mitmel päeval puhastasid traktorid teid. Lapsed kelgutasid ja mängisid lumesõda, tundsid ilmast rõõmu.

Tatjana (9. C)

Sotsiaalministeerium: keegi ei jää toetusest ilma

Toetuste määramise uue korraga seotud tehniliste probleemide tõttu hilineb puudega inimeste toetuste väljamaksmine. Nendele, kellele toetuse maksmine hilineb, makstakse enne jõule välja toetus miinimumsummas, järgmise aasta alguses laekub saamata jäänud toetus.

Sotsiaalministeeriumi perepoliitika ja sotsiaallala asekanstler Riho Rahuoja sõnul on süsteemi muutmisest tulenevad töövoimetuspensionide maksmisega seotud probleemid lahendatud. Töövoimetuspensionide väljamaksmist alustati novembris. Taotluse läbivaatamine võtab aega kuni poolteist kuud, see on uue menetluse tavapärase pikkus.

“Kuna infosüsteemide arendamine osutus ettearvatust töömahukamaks, hilineb kahjuks osale tööelastele puudega inimestele toetuste maksmine. Hilinenimine puudutab neid tööelasi puudega inimesi, kes esitasid ekspertiisitaotluse peale 1.

oktoobrit. Et ka need inimesed jõuludeks ja aastavahetuseks vähemalt osa toetusest kätte saaksid, otsustasime neile, kellel oli enne puude kehtivusaja lõppu sügav või raske puue määratud, maksta toetuse miinimumsumma. Seda makstakse kuni lisakulude õige suuruse tuvastamiseni,” selgitas asekanstler. “Toetuse õige suuruse saab tuvastada järgmise aasta alguses, vahe makstakse tagantjärele,” lisas Rahuoja.

Toetus kantakse puudega inimese pangaarvele või saadetakse rahakaardiga. Kohalikud omavalitsused saavad X-tee kaudu teada inimestest, kellele on makstud toetust miinimumsuuruses.

Peale 1. oktoobrit ekspertiisitaotluse esitanud varem keskmist puuet omanud inimestele ja esmakordselt puuet taotlenud inimestele hakatakse toetust maksma peale puude raskusastme tuvastamist.

Allikas: sotsiaalministeerium

KUNDA LINNA UJULA AVAMINE

19. detsembril 2008 toimub Kunda linna ujula pidulik avamine. Ujula juurde kuulub ka aurusaun ning elektrikerisega leilisaun, samuti mullivann, lastebassein koos liumäega suurematele lastele. Suur bassein on 4-realine ja 25-meetrine ning selle sügavus ulatub 1,4 meetrist madalamas kuni 1,6 meetrini sügavamas osas. Lastebasseini sügavus on 60 cm. Spordikompleks sai ka uue helisüsteemi, mis ulatub nii võimlasse kui ka ujulasse. Võimla tarbeks valmisid kaasaegsed ja avarad rietus- ning duširuumid. Kooli jaoks on oluline, et uue aasta algusest taasavatakse kooli ja spordikompleksi vaheline galerii ning lastel on võimalik õue läbimata koolist otse nii võimlasse kui ka ujumistundidesse pääseda.

Linnarahvale on ujula avatud alates 20. detsembrist 2008.

Hoone alumisel korrusel hakkab tööle linnasaun, mis avab ukсед aasta lõpus - 27. detsembril. Linnasaunas on võimalik ka vihelda ning seda saab tunnisaunana ka saunaõhtuks üürida.

Spordikompleksi ajalugu ulatub tagasi 1987. aastasse, mil Kunda tsemenditehas alustas linna spordihoone ehitamist. Ehitus seiskus 1990-ndate aastate alguses. Esmakodselt läks hoone käiku 2002. aastal, kui valmisid suur spordisaal, jõu- ja aeroobikasaal ning klassiruumid Kunda ühisgümnaasiumile. Hiljem lisandusid Kunda linnavalitsuse

bürooruumid.

Spordikompleksi juures asuva ujula rekonstrueerimise projekteerimist alustati 2006. aastal ning see läks maksma 1,4 miljonit krooni. 2007. aasta talvel tehti riigihange rekonstrueerimise esimese järgu tööde tegemiseks (millest enamuse moodustasid lammutustööd). Ettevalmistustöödega tegeles OÜ Näpi Ehitus ning maksma läks see 4 miljonit krooni. Järgmise etapi ehitustööd koos lõppviimistlusega läksid maksma 16,5 miljonit krooni ning nende teostajaks oli riigihanke parim pakkuja AS Parmeron. Vajalik inventar läheb kokku maksma u 1 miljon krooni.

Spordikompleksi renoveerimisse tervikuna on investeeritud u 30 miljonit krooni. MK

Spordikompleksi lahtioleku-ajad alates

20. detsembrist 2008

Esmaspäev - reede

kell 7.00-22.00

Laupäev - pühapäev

kell 11.00-21.00

23. ja 31. detsembril 2008

on spordikompleks avatud

07.00-19.00

24., 25., 26. detsembril 2008

ja 1. jaanuaril 2009

SULETUD

Väljavõte Kunda linna kodulehel asuvast küsitlusest seisuga 15.12. 2008.

Kunda linna ajaleht MEIE KODU

Väljaandja: Kunda linnavalitsus. Toimetuse kolleegium: Sulev Kool, Heldur Lahne, Anne Paavel, Riina Sooäär, Arvo Vainlo. Toimetaja: Ebe Pilt (telefon: +32 55 998, e-post: ebe[at]kunda.ee). Keelelist korrektuuri aitab teha Tiit Raju, tõlkida Moonika Mägiplõld. Trükkija: AS Trükis (Jõhvi, Pargi 27 F; telefon: +33 72 666). Trükiarv: 1500 (leht on lugejaile TASUTA). Toimetuse aadress: Kasemäe tn 19, 44107 KUNDA. Kaastöid, kuulutusi, teateid ja reklaami võetakse lehetoimetuses vastu ESMASPÄEVAL ja NELJAPÄEVAL kl 9–12.

KUNDA LINNA UJULA HINNAKIRI

Teenus	Hind
NB! Hommikuaeg kell 7.00 - 10.00	
Üürimine 1 rada (1 h)	250 kr
Terve bassein (1 h)	1200 kr
Täiskasvanu üksikpilet(2 h)	60 kr
Täiskasvanu (hommikuvälj) 2 h)	30 kr
Täiskasvanu (10 korda 2 h)	480 kr
Täiskasvanu (kuupilet 2 h)	840 kr
Õpilane, tudeng, pensionär (2 h üksikpilet)	30 kr
Õpilane, tudeng, pensionär (üksikpilet) hommikuvälj (2 h)	15 kr
Õpilane, tudeng, pensionär (kuupilet 2 h)	400 kr
Õpilane, tudeng, pensionär (10 korda 2 h)	240 kr
Perepilet (10 korda 2 h)	1200 kr
Perepilet (2 vanemat ja lapsed vanuses kuni 12 eluaastat 2 h)	140 kr
Lapsed vanuses kuni 7 (kaasa arvatud) eluaastat	TASUTA

KUNDA LINNASAUNA HINNAKIRI

Teenus	Hind
Täiskasvanu	40 kr
Õpilane, tudeng, pensionär	20 kr
Täiskasvanu (10 korda)	360 kr
Õpilane, tudeng, pensionär (10 korda)	180 kr
Terve sauna kasutamine (kr/tund)	250 kr (1. tund), iga järgnev tund 100 kr

KUNDA LINNA JA VIRU-NIGULA VALLA ÜHINEMISLEPINGU PROJEKTI AVALIKUSTAMINE

Kunda linna ja Viru-Nigula valla ühinemislepingu projekti ja lisadega on võimalik (lisaks Kunda linna kodulehele) tutvuda Kunda linnavalitsuse kantseleis ja Kunda linna raamatukogus alates 05. detsembrist 2008 kuni 02. jaanuarini 2009. Ettepanekute ja vastuväidete esitamine on samuti võimalik ajavahemikul 05. detsembrist 2008 kuni 02. jaanuarini 2009 (kaasa arvatud). Ettepanekuid oodatakse ka uue valla nime osas. Ettepanekud ja vastuväited esitada kirjalikult aadressil: Kunda linnavalitsus, Kasemäe 19, 44107 KUNDA või e-posti aadressil: linnavalitsus[at]kunda.ee.

KUIDAS JULGED MÕTTED JA UNISTUSED TEOKS SAAVAD

11. detsembril 2008 avati Pargi tänaval pidulikult esimene taasiseseisvumisajal Kundas ehitatud uus ärihoone, kus ühe katuse all töötavad nii perearstivastuvõtt kui ka ilusalong ja kohvik ning peatselt on seal valmimas ka Kunda pisike kiirabijaam. Lisaks on hoone fuajees ning trepikojast kujunemas väike, kuid hea valgusega galerii, kus on võimalik kunstinäitusi korraldada.

Hoone avamiseisel õhtul seatigi fuajee seintel üles Eesti esiakvarellisti Valli Lember-Bogatkina näitus. Talvist avamisõhtut saatis Bonso mahe muusika. 21. sajand on tuntud ajutise arhitektuuri ajastuna. Uue hoone avamisel külalisi tervitades ning abilisi tänades avaldas uue ärihoone peremees Ando Källo aga siirast lootust, et äsja avatud hoonel on ees ootamas pikk ning edukas tulevik. Hoone

perenaine Sirje Källo lisas, et unistus pisikesest ilusalongist on, vaatamata kõikidele raskustele ja tohutule tööle ja energiakulule, täitunud ning kasvanud millekski palju enamaks – väikeseks taastusravikeskuseks Kunda linnas. Sirje tegi ka lühikese ülevaate Kunda ilusalongis pakutavatest tava- ja eksklusiivsetest teenustest. Kunda linnavalitsus esitas Ando ja Sirje Källo ärihoone ka Aasta teo 2008 kandidaadiks. MK

Kunda Nordic Tsemendi karjääripäev Kunda ühisgümnaasiumis

27. novembril toimus Kunda ühisgümnaasiumis Kunda Nordic Tsemendi karjääripäev “Tsemendi-tootja – kindel amet, turvaline tulevik”. Ürituse eesmärk oli tutvustada gümnaasiumi õpilastele Kunda Nordic Tsemendi ja Kunda ühisgümnaasiumi koostöövõimalusi. Noortele anti mõtteainet elukutsevalikute tegemiseks peale gümnaasiumi lõpetamist. Üks võimalus oleks tööleasumine tsemenditehases. Karjääripäeva avas ühisgümnaasiumi direktor Olev Lipp, kes ühtlasi õnnitles kõiki kooli 113. sünnipäeva puhul. Kooli asutaminegi Kundas oli tehasega seotud – “vabriku” lapsed vajasisid aabit-satarkust. Direktor Lipp andis sõna Kunda Nordic Tse-mendi tegevdirektorile Meelis Einsteinile (Kunda keskkooli vilistlasele), kes tegi ülevaate ettevõtte tegevusest. “Kunda Nordic Tsement on piirkonna stabiilne tööandja ning linna toetaja ja arengumoo-tor,” tões Meelis Einstein. “Meie jaoks on oluline jätkusuutlik areng - ettevõttel on plaanis rajada 2012. aastaks uus kuivmenetlusel töötav tehas.”

Järgmisena sai sõna haldusdirektor Arvo Vainlo (Kunda keskkooli vilistlane), kes tegi konkreetse lühiülevaate tsemenditehase tegemistest-toimeta-mistest, personalipoliitikast, koolitustegevusest, vaba aja veetmise võimalustest ja jätkas kar-jäärivõimaluste tutvustamisega. Hetkel on tehase töötajate keskmine vanus 45 aastat. Gümnaasistid on just parimas eas, et langetada otsus elukutse valikul. 5 aasta pärast on tsemenditehasesse eriti oodatud elektri-, mehaanika-, ehitus- või keemia-tehnoloogia insenerid, mäeinsenerid, seadmete ope-raatorid. Ettevõtte nägemus on, et koostööd võiks jätkata pidevalt, ja need, kel on spetsiifilisem huvi, on tehasesse alati teretunud. On kavas korraldada ainepäevi (nt keskkonnainfopäevi), töövarjupäevi, õpilased saavad käia ekskursioonil tehases, teha uurimustöid, taotleda KNT stipendiumi või tulla praktikale. Oma karjääri kujunemisest ja eriala valikust rääkis mäetööde juht Riho Iskül, kes oli algselt plaaninud küll uurijaks õppida, kuid lõpuks valis mäeinseneri eriala. “Töö peab sulle ikka meeldima,

muidu ei tule pikas perspektiivis midagi välja,” selgitas Riho Iskül. “Oluline on, et õpitud erialaga oleks peale ülikooli lõppu ka midagi peale hakata. Mulle meeldib olla tootmise juures, tahan midagi reaalselt ära teha,” ei kahetse ta oma karjäärivalikut. Põhitöö kõrvalt kirjutab Riho doktoritööd. Kõik kolm esinenut on omal ajal lõpetanud Tallinna polütehnilise instituudi, praeguse nimega Tallinna tehnikaülikooli, kaks esimest Kundas sündinud ja keskkooli lõpetanud. Kunda Nordic Tsemendi karjääripäev Kunda ühisgümnaasiumis lõppes tsemenditeemalise viktoriini ja Kunda ÜG-i õpilaste-õpetajate kontserdiga. Viktoriinis edukalt osalenud said auhinnaaks Rakvere Aqva Spa külastusvõimaluse. Nii kooli kui tehase juhtkond olid arvamusel, et sellised karjääripäevad on noortele vajalikud ning üritus võiks kujuneda traditsiooniks.

Heva Link
AS KNT kommunikatsioonijuht

LUGEDA ON MÕNUS
Uued raamatud Kunda raamatukogus

Milan Kundera “**Eesriie**” (Tänapäev 2008, 157 lk). Prantsuse keelest tõlkinud Martin Kala. “Eesriie” koosneb seitsmest esseest, milles autor räägib Euroopa romaanikunstist, Euroopast ja eurooplastest, kes püüavad iga hinna eest ellu jääda; sellest, et kõigil Euroopa rahvastel on ühine saatus, kuid igaüks tunnetab seda omamoodi, lähtuvalt enda kogemusest. Endassesüüvimine, neljasilmavestlused, anekdoodid ja mälupildid avavad Kundera maailma, aidates autoril leida vastuseid küsimustele, kust otsida oma nägu, kuidas mõista ajalugu, mis on romaani raison d’être. Harri Ilves “**Grillime aasta ringi**” (Ajakirjade Kirjastus 2008, 178 lk) . Raamat sarjast 100 rooga. Grillimise algtõed on kõigil enamasti juba teada, kuid on olemas palju nippe, kuidas muuta liha, kala ja köögiviljad veelgi maitsvamaks ja hõrgumaks. Raamatu autor pakubki teile üle 70 isuäratava retsepti koos ahvatlevate fotodega, et leiaksite uusi ideid oma loovuse rakendamiseks. Kasuks tuleb loomulikult ka päikesepaisteline ilm ja hea seltskond, sest grillimine on tõeliselt seltskondlik tegevus. Lena Lilleste “**Inimröövlid Internetis**” (Ilo 2008, 117 lk). Rootsi keelest tõlkinud Allar Sooneste. 2. raamat sarjast “Tommy ja Kribu krimka”. Tommy ja Kribu satuvad taas uutesse sekeldustesse. Poisid hakkavad Interneti jututubades võrastega suhtlema ja kohtuvad lõpuks raha teenimise eesmärgil 24aastase naisega, kes petiseks osutub ja poisid lõksu meelitab. Kriminaalsüžeele lisaks on juttu ka Internetis peituvatest ohtudest, pereprobleemidest, vaesusest, armastusest, suitsetamisest ja paljust muust. Antoine B. Daniel “**Inka. Machu Picchu valgus**” (Varrak 2008, 402 lk). Prantsuse keelest tõlkinud Ethel Lillemägi. “Machu Picchu valgus” on Inka-triloogia kolmas osa. Autoriks märgitud Antoine B. Daniel on tegelikult pseudonüüm, mis ühendab kolme kirjanikku: Antoine Audouard’i, Jean-Daniel Baltassari ja Bertrand Houette’i. Heljo Mänd “**Jonnirööm**” (TEA Kirjastus 2008, 40 lk). Raamat sarjast “Lapse oma raamatukogu”. Keelekõlaline värsslugu jutustab jonnijoru ajava lambatalle lennukatest mõttemängudest ning üllatavast meelemuutusest. See on suureks saamise lugu. Martti Turtola “**Kindral Johan Laidoner ja Eesti Vabariigi hukk 1939–1940**” (Tänapäev 2008, 296 lk). Soome keelest tõlkinud Maimu Berg. Raamatu kaanelt: Kahtlemata on Johan Laidoner üks tuntumaid eales elanud eestlasi. Ta sündis 1884 Viljandimaal Viiratsis, pärast karjääri Vene sõjaväes naasis Eestisse ja sai Vabadussõjas Eesti vägede ülemjuhatajana rahvuskangelaseks. 1934. aastal sooritas koos Konstantin Pätsiga riigipöörde. 1940. aastal küüditati koos abikaasaga Venemaale ja pärast pikka vanglateed suri 1953 Vladimiris. Tuntud ning kuivad faktid. Milline oli Laidoner inimesena? Milline poliitikuna? Kas Vabadussõja kangelane reetis hiljem oma rahva huvid? Kas Eesti pidanuks 1940. aastal Nõukogude Liidule vastu hakkama? Neile lõputuid vaidlusi põhjustavatele küsimustele otsib selles raamatus vastuseid soome ajaloolane Martti Turtola. Leelo Tungal “**Kristiina, see keskmine**” (Tänapäev 2008, 167 lk). Raamat sarjast “Minu esimene raamat”. Kristiina-raamat on kirjutatud ajal, kui praegused emad-isad olid alles lapsed. Siis polnud Eesti iseseisev riik ja paljud asjad olid teistmoodi kui praegu: emadepäeva ja jõulude tähistamine polnud küll päris keelatud, kuid märksa tähtsamaks peeti naistepäeva ja uut aastat, mille saabumist kuulutas nii raadios kui ka televiisoris Kremli kellade helin. Toitu ja rõivaid ei ostenud kroonide, vaid rublade eest, ja poodides polnud pooltki nii palju kaupa kui praegu. Aga lapsed olid ikka lapsed ja emad-isad armastasid neid samamoodi nagu praegused! Ning kuigi kodudes polnud tollal veel arvuteid ja mobiiltelefonist ei osatud isegi unistada, polnud laste elu ometi igav. Kui sa ei usu, siis küsi oma isalt-emalt järele – võib-olla juhtus nendega samasuguseid lugusid kui Kristiinaga? Paul-Eerik Rummo “**Kui lähed teele koidu eel**” (TEA Kirjastus 2008, 55 lk). Raamat sarjast “TEA lasteraamatute varalaegas”. Raamat pakub mitmes vormis nii lõbusamat kui tõsisemat lugemist neile, kes nooremas koolieas, aga ka salme, mida ette lugeda väiksemale vennale või õele. Et osa tekste on kirjutatud kui laste kirjad emadele, võiks see teemalineku-raamat sobida kogu-pere-lektüüriks. Kerttu Soans “**Kui ma armastasin tiserit**” (Ajakirjade Kirjastus 2008, 72 lk). Kerttu Soans: “Et kirjutada lugusid Kadi Kurema piltidele, sõitsin ma Pärnusse. Linna, kus Kadi on sündinud ja koolis käinud. Kust ta on saanud selle, mida hiljem oma pildidesse panna. Kadi andis mulle kirjutamiseks

LUGEDA ON MÕNUS

Uued raamatud Kunda raamatukogus

oma Pärnu korteri ja mitte ühtegi tuttavat inimest. Kõik hakkas kiiresti lahti rulluma, üksteise järel tõusid üles mu enda kogetud lood, mu enda lapsepõlv. Siin need lood on. Kadi piltidega. Kaks lapsepõlve justkui põhjatust kaevust üles tõmmatud. Üht-teist on kindlasti maha ka loksunud.”

Katrin Reimus **“Kus tramm ei käi”** (Varrak 2008, 144 lk). Pärast rasket lahkuminekut otsustab Margot oma elus uue lehekülje pöörata. Ja seda teeb ta endale omase põhjalikkusega. Selja taha jäävad Tallinn ja jõukas elukaaslane, ning Margot kolib elama ja töötama ühte väikesesse Eesti valda, sinna, kus tramm ei käi. Kuid kas endine elu on tõesti möödanik või saab minevik Margoti ka kõrvalises väikevallas kätte? Kuidas tulla toime uue tööga, kui vallaelarve on napp, soov midagi ära teha ja end nii endale kui teistele tõestada aga suur? Ja kas ka väikeses maakohas on võimalik kohtuda kellegi uuega ning kuidas on sellisel juhul mõistlik edasi toimida?

Jussi Pekkarinen ja Juha Pohjonen **“Läbi Soome kadalipu. Inimeste väljaandmised Nõukogude Liidule 1944–1981”** (Tänapäev 2008, 312 lk). Soome keelest tõlkinud Erkki Bahhovski. “Läbi Soome kadalipu” on esimene kokkuvõttev ülevaade inimeste väljaandmistest Soome poolt Nõukogude Liidule aastatel 1944–1981. Algul viidi piirile venelasi ja saksa sõjavange, põgenenud sõjavange ning ingeri tsiviilisikuid. Hiljem oli enamik väljaantuist piiril ärahüppajad. Hulgaliselt uut ja varem avalikkuses käsitlemata infot sisaldava raamatu kandvateks teemadeks on ühtelangevus väljaandmistest ning Soome ja Nõukogude Liidu suhete vahel ja see, kuidas Soome pidi laveerima rahvusvahelise surve, Nõukogude Liidu karmi poliitika ja oma seadustiku ning lepinguliste kohustuste vahel. Tabatute saatuse määras Soome ja Nõukogude Liidu suhete tolle hetke seis. Riigiteaduste magister Jussi Pekkarinen (s1961) tegutseb uurijana välisministeeriumis ja on kirjutanud lähiajalugu käsitlevaid raamatuid ja artikleid. Filosoofiadoktor Juha Pohjonen (s1960) on avaldanud väitekirja “Riigireeturi tee. Riigireetmise eest Soomes aastail 1945–1972 süüdi mõistatud”.

Aino Pervik **“Mammutilaps ajab tuult taga”** (Avita 2002, 16 lk). Üksteist vahvat lugu sellest, kuidas väike mammutilaps ema abiga maailma avastab. Ta uurib, mis saab siis, kui jää ära sulab, uudistab jää alt vabanenud maad, konnakarpi ja konna, imestab kuud nähes, topib londi sinna, kuhu pole vaja ja ajab lihtsalt tuult taga.

Kadri Hindrikus **“Miia ja Friida”** (Eesti Ekspressi Kirjastus 2008). See raamat sai alguse autorile ema, isa ja tädi poolt oma lapsepõlvest jutustatud lugudest. Kadri hakkas neid üles kirjutama ning suures kirjutamise õhinas lisas killukese fantaasiat ja mõne loo ka enda mälestustest. Nii saidki raamatus kokku kahe väikese tüdruku – Miia ja Friida – ilus, soe ja vahel ka murelik lapsepõlv. Miia aeg oli see, kui isasid sünnitusmajja ei lastud, neil oli Moskvitš ja nad vaatasid telerist korvpallivõistlusi. Friida aeg oli see, kui saiategu oli pidu ja aastaajad olid sellised, nagu nad peavad olema, ning natuke tumedust oli selles ajas ka. Kaht erineval ajastul elanud tüdrukut ühendab vana talu metsa serval.

Anna-Maria Penu **“Minu Hispaania. Läbi maailma iseendani”** (Petrone Print 2008, 271 lk). Raamatu kaanelt Anna-Maria Penu: “Minuga juhtus nagu muinaslugudes ikka: läksin otsima maailma ja leidsin enda. Armusin küll ka, kuid armastus pole muud kui mootor. Esiti oli muidugi raske: läbikukkunud katsed oma kirjutisi avaldada, baaridaami ja tantsija tööst saadud sandikopikad, mis näljast ikkagi ei päästnud, tajumine, et oled võõras, ja selle teadmisega leppimine. Lisaks kleebib su päritolumaa, su välimus ja aktsent sulle kohalike silmis kõikvõimalikke kahtlusi külge. Ega’s midagi! Pead hakkama ennast, oma identiteeti otsast peale ehitama.”

Jaan Tätt **“Näidendid (2. osa). Kaev. Meeletu. Latern. Kaotajad.”** Tallinna Linnateater 2008.

Meelis Kapstas **“Reet Linna. Paljudi võiks öelda veel ...”** (Ajakirjade Kirjastus 2008, 183 lk). Raamat sarjast “Kroonika raamat”.

Ene Rämmeld **“Ühel olematul suvel”** (Tänapäev 2008, 111 lk). Raamatu kaanelt Ene Rämmeld: “Augusti lõpp 2007. Olen hirmsasti pettunud tänavuses olematus suves, kus soojakraade oli Pariisis küll pidevalt 20 kraadi ümber ja isegi rohkem, aga väga kõrvetavat päikselist päeva, nagu siin tavaliselt alati on, tänavu ei olnudki. Või kui oli, siis mitte kunagi neil päevil, kui mina oleksin tahtnud. Viimse piirini väsinud ja närvilisena tuhandete turistide nägemisest selles linnas, kust kõik inimesed on otsustanud kord elus läbi käia, plöksutades fotoaparaatide, kaamerate ja

Kunda linna uue kodaniku jõuluunistus

“Vennad on mul suured mehed, mina sõsar väikene ...,” joriseb vantsiplikake oma lemmik-laulu ...

See oli ka esimene, mida koridorist kuulsime, kui ta oma londotsakese tasakesi Kunda ühisgümnaasiumis toredate koolituse ajal ukse vahele

Mida huvitavat talvel teha?

Esimene suur lumi on juba tulnud ning äragi läinud ... aga talvepuhkus alles ees. Mida siis ette võtta, lumega või lumeta? Kunda linna turismikon-sultant **Kristi Onkel** pakub välja nii lähedal kui ka pisut kaugemal asuvaid huvitavaid paiku ning seal võimalikke aktiivseid tegevusi, puhkamisvõimalusi kõige mõnusamal moel.

Kohtla-Nõmme talvekeskus koosneb kahest mäesuusanõlvast, tuubinõlvast ning rohke lume korral ka suusasprindirajast. Kohtla-Nõmme talvekeskuse suusanõlvad sobivad oma väikeste kaldenurkade ja madala kõrgusevahe tõttu ideaalselt algajale suusasõbrale, aga võivad olla ka meel-divaks vahelduseks inimesele, kellel Lõuna-Eesti suusakeskused juba risti-põiki läbi käidud. Samas on siinne *snowtubing*-u rada väidetavalt Eesti pikim. Mäesuusatamiseks võib laenutada vajalikud vahendid talvekeskuse suusalaenutusest, kuid tulla võib ka oma varustusega.

Snowtubing ehk kummirõngal mäest alla lask-mine pakub rõõmu ja meelelahutust kõigile, alates väikelastest kuni soliidses eas inimesteni välja. 250 m pikkusel ja 27 m kõrguste vahena nõlvast kum-mirõngaga alla kihutamine pakub selliseid elamusi, mida sõnades kirjeldada pole võimalik, seda peab igaüks ise proovima. Kohtla-Nõmme suurarajad on ainulaadsed seetõttu, et radade jaoks vajaliku loodusliku reljeefse maastiku puudumise tõttu kulgevad rajad mööda endist põlevkivikarjääri.

Talvenaudingud köögis

Jõuluag on kohe käes. Rakvere lihakombinaat jagab soovitusi, kuidas verivorsti õigesti küpsetada või ahjuliha teha, mille valmistamisel ei pea pa-kendiga jändama ja näpudki jäävad puhtaks.

Sel aastal üllatab Rakvere 2 uue verivorsti, 5 uue talvelihaga ja 1 uudse pasteediga. Rakvere talvetoode-te mitmekesisest valikust peaks leidma endale igaüks sobiva maitse. Rakvere uudistoode BBQ verivorst on tunnistatud aasta parimaks jõulutooteks ning ahjuribi küpsetuskarbis lihade eeliseks on see, et nende valm-istamine on mugav ja lihtne.

Kiirel ajal on parim kasutada küpsetuskarpi pa-kendatud lihasid – Rakvere uudistoode valikus on neid 4 – Sea sisefilee ploomidega, BBQ seapraad küpsetuskarbis, Sinepine ahjusink ning Ahjuribi. Küpsetuskarbis lihade eeliseks on see, et nende valm-istamine on mugav ja lihtne.

- Kuumuta ahi 180 kraadini;
- Eemalda fooliumkarbilt panderoll ja tee kilesse kahvliga augukesed ning aseta karp koos lihaga ahju;
- Küpseta ~ 180°C juures kuni praevalvuri vär-viline nupp eemaldub või arvestusega 90 min 1 kg liha kohta;
- Umbes 10 minutit enne liha valmimist eemalda liha pruunistamise eesmärgil karbilt kile;
- Seejärel keera kuumus mähja ja lase lihal umbes 10 kuni 15 minutit järelvalmida.

Verivorstidest üllatab Rakvere sel hooajal rõngas-verivorsti ja BBQ verivorstiga, millele on omistatud ka **Parim Jõulutoode 2008** tiitel. Rakvere kasutab oma veretoodete valmistamisel ainult kodumaist

Seepärast asub suur osa rajast maapinnast allpool. Hetkel on võimalik kasutada 1,7 km pikkust val-gustatud rada ning 2 km, 3 km ja 5 km pikkust rada. Murdmaaradade kompleksi kuulub ka suusamaja, kus saab pesta ja riideid vahetada ning töötab ka suuskade laenutus. Suusamaja on võimalik välja üürida perekondlike tähtpäevade tähistamiseks ning firmaürituste korraldamiseks.

Kohtla-Nõmme talvekeskus asub Ida-Viru-maal Kohtla-Nõmme vallas Kohtla kaevandus-pargi- muuseumi territooriumil aadressil Jaama tn 1. Telefon: +52 20074 või +33 24017; e-post: info@talvekeskus.ee.

Möödaku Spordibaas asub kauni looduse kes-kele, kus on võimalik kasutada suusaradasid või liht-salt matkata metsaradadel. Talvel töötavad tõstuki-ga mäesuusanõlv ning suusalaenutus. Info telefonil: +322 3565; e-post: moedaku@ragaverevv.ee.

Piisonifarm on suurejooneline keskkond, kus pakutakse suurepäraselt toitu ja toimuvad enne-olematud üritused. Farmi vapiloomad ja pereme-hed on Ameerika preeria piisonid, kes võõrustavad rõõmuga külalisi. Lisaks planeeritud tegevustele on võimalik jälgida koduloomi ja koduloomade omavahelisi suhteid loomulikus keskkonnas. Pi-isonifarmi võib tulla ka kahekesi või kümnekesi. “Perepühapäev” on sündmus, mil seal on võimalik mekkida head toitu, uudistada loomi ning tegeleda mitmete huvitavate tegevustega. Lapsed ja lapse-

poetas ja pisut arglikult meid kõiki piilus. Laul rääkis küll väikesest õest, tegelikult aga pole see vantsisõsar vendadest - Torevantsidest - väiksem sugugi, ta on sama suur ja punane, lahe ja soe ning hella südamega. Torevantsi lemmiktegevus on paide jagamine ja kallistamine.

Juba esmaspäeval jooksis ta kooli peal vantsi, vedas päkapikumütsides algklassipõnnid sabatant-sule ja saalis päkapikupäeva mängutunnis kallistas kõik lapsed ära.

Kui küsisin, mis tema unistus on, punastas ta häbelikult ja sosistas tasakesi londotsakest ki-igutades: “Mm, ma olen mõelnud, et kui kas klassis või koolis on **TÖRE***, võiks see pisutki aidata, et ka linn, maakond ja kogu Eesti muutuks **TÖRE abil toredamaks**.” Nii toredat juttu olen ma vähestelt täiskasvanutelt kuulnud. Kallistasin Torevantsi kõvasti-kõvasti.

Kunda kooli torekatel ehk tugiõpilastel on tõeliselt hea meel, et linnas on nüüd uus suur ja punane kodanik Torevantsi ja et tema pesa asub koolis. Eesti peale on tal erinevates maakondades kuus Tore-venda olemas.

Kasutangi nüüd head võimalust, et Torevantsi poolt kõigile linna elanikele kaunist jõuluaga ja aastavahetust soovida.

Lea Metsis
Koolipsühholoog

**TÖRE on noorteorganisatsioon Tugiõpilaste Oma Ring Eestis ja punane TÖRE-vants on maskott.*

meelsed saavad hullata müralas, kes soovib, võib tutvuda indiaanitraditsioonidega.

Piisonifarm asub Lääne-Virumaal Põlula külas. Info ja registreerimine e-posti aadressil: perenaine@piisonifarm.ee või telefonil: +52 03924.

Tubaseimaid tegevusi :

AQVA VEEKESKUSES leidub tegevust nii suurtele kui väikestele. Seal on 25-meetrine 6 ra-jaga bassein ja hulgi atraksioone - lainebassein, vastuvoolu ujumisrada, massaaži erivõimalus-tega lõubassein, välibassein, mullivannid ja val-gusefektidega *Black Hole* liutoru. Oma bassein on nii väikestele kui suurematele lastele. Veekeskuse baaris pakutakse nautimiseks laias valikus jahuta-vaid jooke ja kokteile.

AQVA SAUNAKESKUSES ootavad teid 7 suurepäraselt sauna - aurusaun, aroomi-aurusaun, sanaarium, leilisaun, tsitruse-leilisaun, auru-soo-lasaun ja infrapunasaun. Saunamõnudele lisaks on saunakeskuses karastav külmaveebassein, külma-kuumavee vannid jalgade turgutuseks, 2 jalavanni, soe lõõgastuspink ja mullivann.

Veekeskus asub Rakveres Parkali tn 4. Vee- ja saunakeskus on avatud E–R 10–22; L, P 9–22. Hommikuujumine E–R 6–10. Info tel: +326 0010.

LISAKS ON DETSEMBRIST ALATES VÕIMALIK KUNDA LINNA UJULAS LÕÕ-GASTUDA.

MIDAGI MAGUSAT

Piprane apelsinikook

Vaja läheb:

Võid + riivsaia
60 g suhkrus keedetud apelsinikoori
2 ½ dl piima
500 g vedelat mett
8 dl jahu
1 tl küpsetuspulbrit
½ tl soola
1/3 dl fariinisuhkrut
2 näpuotsatäit nelja pipra segu
1 tl kaneeli
½ tl aniisi
25 g mandlilaaste

Pane pikliku leivavormi põhja küpsetuspaber. Määri vorm võiga ja puista üle riivsaia. Kuu-muta potis piima ja mett, kuni mesi on sulanud. Lase mõni minut seista. Sega jahu, küpsetus-pulber ja sool. Lisa fariinisuhkur, vürtsid ja soe piim ning sega, kuni taigen on ühtlane. Lisa hakitud apelsinikoor. Vala segu vormi ja raputa peale mandlilaaste. Küpseta 150 C ahjus umbes 1½ tundi. Enne vormist eemaldamist lase koogil jahtuda.

Ingrid Wikholm “Aastaring köögis” Valgus 2007, lk 106.

Jõulukingiks turvatunne

Jõuluag toob Sinu ellu ootusärevust, kauneid hetki ja palju rõõmu, kuid mitte ainult. Paraku näitab statistika, et just aastavahetuse perioodil juhtub traagilisi tuleõnnetusi kõige enam, sest kasutatakse tavapärasest rohkem lahtist tuld ja inimeste tähelepanu on peomeeleolus hajutatud.

Tuleõnnetustes hukkub Eestis aastas keskmiselt 130 inimest. Eelmisel aastal hukkus tulekahjudes 132 inimest, tänavu üheteistkümnne kuu jooksul on tuli võtnud 80 inimese elu.

Enamasti puhkevad tulekahjud inimeste endi hooletuse ja tuleohutusnõuete ränga eiramise tõttu. Kõige rohkem hukkub inimesi hooletu suitsetamise tagajärjel. Sellel põhjusel on Virumaal tänavu elu kaotanud juba üheksa inimest. Samuti saab

palju eluhoonete tulekahjusid alguse hooletusest lahtise tulega ümberkäimisel ja toiduvalmistamisel, rikkis elektriseadmetest või korrastamata jäetud küttekolletest.

Et õnnetust ei juhtuks, ole hoolas ning mõtle ohutusele ka õdusal jõuluajal ja rõõmurohkel aastavahetusel. Sellel perioodil külastad kindlasti ka oma lähedasi, naabreid ja sõpru-tuttavaid. Päästeteenistus kutsub Sind andma oma panust kodude tuleohutumaks muutmisele. See tähendab nii eluruumide hindamist tuleohutuse seisukohalt kui ka reaalse olukorra otsest parandamist. Näiteks võiksid ligimeste tähelepanu juhtida korrast ära olevale küttekoldele, küdeva pliidi vastu ladustatud küttematerjalile või sinna hooletult vedelema jäetud

vanapaberile jms. Miks mitte kutsuda korstnapühkija ka oma vanematele ja vanavanematele? Jõulukuul on sobiv teha ka endale ja oma lähedastele elu päästev kingitus suitsuanduri näol. Siseruumides puhkenud tulekahju korral on kriitilise tähtsusega just esimesed viis minutit, sest kauem vingugaasi mõjuväljas olnud inimese elu pole enam võimalik päästa.

Lisainfot on võimalik saada helistades päästeala infotelefonile 1524 või külastades veebilehekülge <http://www.kodutuleohutuks.ee/>.

Tulesurmade ja -kahjude vähendamine on meie kõigi ühine eesmärk. Hooli endast ja oma lähedastest!

Turvalisi ja rõõmsaid jõulupühi ning aastavahetust!

Maido Nõlvak,
Ida-Eesti Päästekeskuse
koordinatsiooniteenistuse juht

... Need Marge Undi luuleread kutsuvad Kellukese lasteperet vanaema juurde, sest 2002. aasta sügisest on seal sisse seatud tuba, kus “elab” vanaema, oodates alati lapsi külla, et küünlavalgel oma vanade asjade keskel endistest aegadest pajatada. Siia tulles saavad lapsed teada meie vanarahva tähtpäevade tähistamise traditsioonidest, lauludest, mängudest. Mõnikord kutsub vanaema lapsi ka meisterdama.

Kui tavaliselt käivad lapsed vanaema juures, siis selle aasta kadripäeva hommikul kutsuti ta kogu lastepere juurde saali, ikka eesmärgiga, et kuulda, kuidas see päev möödus vanasti. Vanaema jutustas vanadest aegadest ning pärast seda paluti kadrisandid sisse. Ja sealt see kadripere tuli – ikka nii nagu vanasti: kadriisa hanega ja kadriema titega kõige ees. Kõik toimus nii nagu ennemuiste – lauldi, tantsiti, sekka küsiti mõistatusi, sooviti pererahvale õnne. Lusti täis kadrisid tänati vanade kommete kohaselt andidega – õunte, hernestega – ning sokipaariga ja ega kadriema titkti hambarahast ilma jäänud. Lõpuks palus vanaema kadrisandid oma tuppa ahjusooja kooki maitstva. Ikka nii nagu vanasti. Ka vanal ajal kogunes kadripere pärast kadriks käimist kellegi talutuppa, et veel koos olla, nalja teha ning andisid jagada.

Nii möödus taas üks paljudest päevadest “vanaema juures”, mil lastele tutvustati meie vanarahva tähtsamat tähtpäeva.

Kellukese-pere tänab rõõmsameelseid, abivalmeid, osavõtlikke tantsumemmesid meie klubist ja nende juhendajaid, keda on alati rõõm külla kutsuda ja nendega koosolemist nautida.

Aili Teemant
Kellukese lasteaiapäetaja

Fotol on lapsed vanaema juures kolmandat adventi tähistamas.

Käpikud kätte ja tutimütsid pähe ning õue grillima! Rakvere lihakombinaadi kööginurk

Pisut lihamarinaadidest. Tänapäeval on uute maitsete leidmine ja katsetamine lausa trendiks muutunud. Marinaadid on väga hea moodus erinevaid maitсенüansse ühendada ja täiesti uusi maitsebukette luua. Marineerimine on üks viise liha pehmendamiseks ja maitsestamiseks. Marinaadid annavad lihale erinevaid maitсенüansse. Enim on levinud õli- ja happemarinaadid.

Hapuained aitavad lagundada sidekude (põhilist sitkuse tekitajat), mille tagajärjel liha muutub pehmemaks. Sellisteks aineteks on vein, õlu, rabarberi-, õuna-, sõstra-, sidruni-, laimi-, apelsini-, greibi- või ananassimahl, toiduäädikas, jogurt, piim, piimapulber, pett, keefir, purustatud tomatid jne. Samas ei tohi nende ainete, eriti toiduäädika kasutamisega üle pingutada, kuna siis muutub liha kuivaks ja tuimaks.

Toiduõli aitab lihale pehmeneda, hoida kinni lihamahlasid ja samuti aitab maitseainetel lihasse imenduda. On olemas ka spetsiaalseid grillõlisid. Seega muudab maitsestatud õlimarinaadis seismine liha pehmemaks ja annab ka maitset. Toiduõlidest kasutatakse tavalist rapsiõli, erilise maitsega on oliivi-, basiiliku-, päevalille-, kõrvitsaseemne- või kreekapähkliõli. Huvitava maitсенüansi lisamiseks sobib mõni tilk intensiivsemat seesami- või trühvliõli, mis tagab lihale nn taustamaitse.

Vedela marinaadi hulka ei panda alati soola, kuna see tõmbab lihamahlad kiiremini välja. Soola on hea lisada küpsmise lõppfaasis või juba küpsenud roale. Loomulikult ei ole vaja soola lisada kauplusest ostetud marinaadis lihale. Kui panna marinaadi hulka veini, tasub järgida reeglit, et valge vein sobib paremini valge lihaga ja punane vein punase lihaga. Kasutatakse ka veiniäädikaid.

Marinaadi koostisesse sobivad hapuained, mesi, sinep, sinepiseemned, tomatipüree või ketšup, erinevad mahlad ja ekstraktid (nt

granaatõunaekstrakt), Coca-Cola, Jäägermeister, konjak, viski, sojakaste, oliiviõli jt toiduõlid, grillõlid, mineraalvesi, mitmed maitseviljad (troopilised viljad, pähklid jne), värsked või kuivatatud ürdid, maitseained (piprad jms) ning paljud muud lisandid. Marinaadi peaks olema umbes 8-20% lihakogusest. Liha ei tohi marinaadis “ujuda”, vaid marinaad peab lihatükke ühtlaselt katma.

Liha katmisel marinaadiga saame hakkama väiksema marinaadikogusega juhul, kui kasutada kilekotti. Olenevalt hoiutemperatuurist, lihast ja marinaadist peaks seisuaeg kestma paarist tunnist mõne päevani. Enne kuumtöötlemist tuleb eemaldada lihalt liigne marinaad. Väga märg liha ei pruunistu, vaid hakkab aurustuvus niiskuses hauduma. Samas pole vaja liha pinda ka päris kuivaks pühkida.

Mõned põnevad näpunäited grillimiseks. Kõige puhtama maitseelamuse annab süütamine ilma süütevedelikuta. Kasutage väikesi puupilpaid, paberit, toiduõli jms.

Grillisüste õige kuumuse tuvastamiseks hoidke kätt umbes 10 cm kõrgusel sütest (st resti kohal) u 3-4 sekundit. Kui käel hakkab väga kuum ja te seda rohkem süte kohal hoida ei suuda, on kuumus grillimiseks paras. Kui suudate kätt hoida kauem, on kuumus liiga väike, kui vähem, siis liiga suur.

Kui kuumus läheb liiga suureks ja lihast eralduv rasv on sütel põlema läinud, tuleb leek summutada. Selleks kasutage vett või mõnda muud vedelikku, mis on söödav ja ei põle. Leeki saab summutada ka grillile kaane peale asetamisega ja märja lepuuust saepuruga, mis tekitab ka lisasuistu. Huvitava maitse ja hõngu saamiseks võib leegi summutamiseks kasutada õlut või veini.

Sütele pandud maitsetaimed ehk ürdid (rosmariin, tüümian ehk aedliivatee, basiilik jne) või oksakesed/laastud (kirss, vaarikas, kadakas, õunapuu jne) annavad roale huvitava maitсенüansi. Põlemise aeglustamiseks ja suitsu tekitamiseks võiksite laaste/ürte eelnevalt vees leotada.

Maitseuitsu andmiseks võib grillimise ajal raputada sütele kohvi- või teepuru ja kuivatatud ürdipuru. Seejärel asetage grillile kaas peale, et

maitseuits saaks imbuda ka grillitavasse toitu. Väga head aroomi annab sütele asetatud terve küüslauk.

Enne grillimist laske lihale/kalale seista umbes tund aega toasoojas, et grillile pannes ei toimuks kiiret temperatuuri muutust ja pruunistumine oleks edukas.

Kui ei ole tegu õlimarinaadis lihaga, pintseldage liha mõlemad pooled enne grillimist toidu- või grilliõliga, et vältida kuivamist ja grilliresti külge kinni kõrbemist. Spetsiaalsed grilliõlid annavad lihale ilusa välimuse ning hõrgu maitse. Rasvasemat liha ei ole vaja täiendavalt õliga määrada.

Enne grillimist on kasulik marinaadis liha majapidamispaberiga natuke tupsutada või lasta lihale nõrguda, et üleliigne marinaad ei tilguks sütele. Väga märg liha ei pruunistu edukalt, vaid hakkab aurustuvus niiskuses hauduma. Samas pole vaja liha pinda ka päris kuivaks pühkida. Samuti võiks lihale maha pühkida suuremad maitseainetükikesed, sest need võivad minna põlema ja anda lihale mõru maitse.

Väljalautuvad kondid võib katta fooliumiga (nt karree puhul). Pealmine tugevam kelme, kamar ja rasvaäärisk lõigake mõnest kohast katki, et liha ei tõmbuks kaardu (nt kamaraga välisfilee puhul). Samas ei tohi lihasse teha ülearu sisselõikeid, muidu jookseb lihamahl välja ja roog jääb kuivem/toimem.

Parima tulemuse saavutamiseks grillige lihaleõiku kuumemal temperatuuril mõlemalt poolt ~ 1 minut. Liha mahlasuse tagamiseks on vajalik selle lühiajaline “ehmatamine”, et lihamahlad jääksid kinni. Pärast liha mõlemalt poolt “ehmatamist” piisab, kui keerata lihaleõigul külge ainult üks kord. Liigsel liigutamisel muutub liha tuimaks ja kuivaks ning ei saa ilusat grillirestimust.

Grillimisel usaldab grillimeister kella vaatamise asemel oma sisetunnet, mis tekib õigest tunnetusest. õige grillitunnetus tuleb aga läbi kogemuste. Kui liha on küps, laske sel pärast grillimist u 5–10 minutit kinnikaetud kausis “tõmmata”, et lihamahlade liikumise peatuks. Samas ärge laske sel liigselt jahtuda, vaid sööge kuumalt.

LUGEDA ON MÕNUS Uued raamatud Kunda raamatukogus

telefonidega pidevalt pilte, otsustasin ühel päeval sealt kaduda nii kiiresti kui võimalik.”

Evelin Samuel **“Ükskord, kui sadas vihma”** (Ajakirjade Kirjastus 2008, 63 lk). Raamatu kaanelt: Mis juhtub suure sügisese saju ajal? “Ükskord, kui sadas vihma” on vimkasid täis fantaasiajutt, mille tegelasteks on veider orus elav perekond, enesekeskne Mannike, Aafrika tondid, taskumagajad, tahmelukad ning veel palju eriskummalisi olevusi. Raamatust selgub, miks koer on kurb, mis saab ammusest mälestusest ja kuhu on peidetud maailma uhkeimad aarded.

Andres Herkel ja Mart Laar **“Kuuba südames”** (Varrak 2008, 144 lk). Mart Laar ja Andres Herkel vaatlevad Kuuba kommunismi kujunemist ja tänapäeva, kirjeldades erilise kaasaelamisega vabadusvõitlejate maailma ning isiklikke kokkupuuteid nendega. Mart Laar on korduvalt külastanud Kuuba pagulasi ning vahendanud neile Eesti teed vabadusele. Ta on ka mainekatest ühiskonnategelastest koosneva Rahvusvahelise Kuuba Demokraatiakomitee liige. Andres Herkel osales 2007. aasta suvel Kuubas salamissioonil, kus kohtus tähtsamate dissidentidega, kes parasjagu ei olnud vangis. Reisi käigus tuli tal tegemist teha ka Kuuba eriteenistustega.

Harri Rinne **“Lauluv revolutsioon”** (Varrak 2008, 344 lk). Harri Rinne on laulva revolutsiooni – veretu vabadusvõitluse – loo kirja pannud muusikute seisukohalt, sest just muusikal on olnud ainulaadne roll eestlaste uue vabaduse teel. Autor on teinud ära märkimisväärse töö, pannes kirja Eesti tuntumate muusikute jutustused sellest, kuidas uus põlvkond tõusis lavale, et nõuda nõukogude okupatsiooni lõpetamist. Samal ajal on tegu ka huvitava dokumentaalteosega kunstnike elust Nõukogude bürokraatia haardes. Raamatus räägivadki Ivo Linna, Anne Veski, Tõnis Mägi, Villu Tamm ja paljud teised Eesti tähed meile sellest, kuidas siis õieti sündis laulva revolutsiooni soundtrack. Harri Rinne on Tamperest pärit muusik ja laulukirjutaja, kes on teinud koostööd ka selliste tuntud soome muusikutega nagu Mikko Alatalo ja Juice Leskinen.

Liis Kängsepp **“Minu Argentina. Vabatahtlikuna getos”** (Petrone Print 2008, 284 lk). “Mul on väga hea meel, et nägin seda Argentinat, mis enamasti välismaailma pilgule varju jääb, ja sain aimu sellest viletsusest, mis kauni arhitektuuri ja iluopereeritud rikkurite fassaadi taga peitub. Argentina on väga ilus ja rikas riik, samas on ta ka väga õudne ja vaene riik.” Liis Kängsepp, Buenos Aireses vaestelinnaosa päevakeskuse töötaja. Selle raamatu tekstid on varem osaliselt ilmunud blogis www.kangsepp.wordpress.com, ajakirjades Dilemma, Estraveller, Kõök, Marie Claire, Sisustaja ja Visioon ning ajalehes Eesti Ekspress.

Marta Karu **“Umbes ülehommest”** (Kirjastus Varrak 2008). See on lugu tunnetest, abielust, surmast, üksiolekust. Sündmustik ise on lihtne. Minajutustaja, naine neljakümneandates, meenutab oma elu, elab läbi emotsioone ja jõuab vähehaaval endaga rahu sõlmimiseni. Hing ja isiksus muutuvad. Ühele inimesele pole rohkemaks jõudu antud. Ann kirjeldab oma esimest abielu, suhte arenemist rikka ärimehiga, ootusi, maja valmimist ja harjumist uue kooseluga. Kõigel siin maailmas on oma hind ja selleks on enda kaotamine. Sobiv elukaaslane peab olema kõiges mehe moodi, talle lihtsalt ei sobi veidrard arvamused, lihtsamad toidud ja odavam auto. Kõike seda ei saa ju kahtluse alla panna! Rikkusega harjub ruttu, harjub ka sobiva eluviisiga.

Maire Aunaste **“Viis aastat peidus”** (Ajakirjade Kirjastus 2008, 175 lk). Raamat autobiograafia sarjast “Naised”. Äärmuslikult avameelne raamat Eesti ühe tuntuima telesaatejuhi elust Ameerika Ühendriikides. Mida tegelikult tähendab illegaalne elu, kui sul pole ametlikku elamis- ja tööloaba? Kuidas tuleb igapäevase leiva hankimisega toime naine, kes oli kodumaal esimese suursärgu täht, kuid nüüd vaid nimeta ja näota esmaste inimõigusteta võõrtöölaine? “Pärast neid kogemusi tean, et enam pole midagi, mis suudaks mind alandada,” ütleb autor ise.

Resa Tiitsmaa **“Voolitud fantaasiad”** (Saara Kirjastus 2008, 32 lk). Raamat sarjast “Saara käsitööõpikud”. Voolimiskirg on inimesele omane juba aegade algusest. Voolimiseks on sobilik looduses leiduv savi. Valminud saviese vajab aga kõrgel temperatuuril põletamist (kuumutamist), tihti pole see tavatingimustes võimalik. Selles raamatus on kasutatud kaasaegseid voolimismaterjale, millega saab toimetada tavatingimustes. Nendeks on Cernit, Fimo (polümeersavid) ja Jovi (õhu käes kivistuv savi) ning materjalid, mida saab ise kokku segada. Raamatu abiga saab valmistada ehteid,

LUGEDA ON MÕNUS

Uued raamatud Kunda raamatukogus nukke, lihtsamaid tarbeesemeid ja väikesi toredaid lisandeid. Viimastega on võimalik kaunistada kasvõi oma armsaks saanud mütsi või anda veidi vallatust oma kulunud kotile. Lisaks voolimisele saab kasutada ka oma teisi lemmiktehnikaid ja neid koos voolituga tervikuks ühendada. Vaba lähenemist ja mõnusat voolimist! Resa Tiitsmaa

Sülli Reet Vaino **“Väikese tõugu suur unistus”** (Ilo 2008, 23 lk). “Väikese tõugu suur unistus” on TRÜKITÄHTEDES raamat kõige väiksematele. Lugeja käib koos väikese tõuguga samm-sammult läbi tema tee suure unistuse täitumiseni – saada kirjuks liblikaks. Unistuste jõud on suur. Tuleb ainult üles leida need unistused, mis on sinu tõelised südamesoovid. Vahel pead olema valmis oma unistuste täitumise nimel tööd tegema. Aga teinekord piisab vaid väga-väga soovida ja unistused täituvad täiesti ootamatul moel ja palju lihtsamalt, kui oodata oskame. Raamat on abiks keskkonnahariduse käsitlemisel lasteaedades ja kooskõlas kehtiva lasteasutuste raamõppekavaga.

Maie Tuulik **“Õpetaja eetika”** (2008. a, 239 lk). Raamat koosneb kolmest osast: kutseetika, normatiivne eetika ja analüütiline eetika.

Piret Viires **“Eesti kirjandus ja postmodernism”** (Tartu ülikool 2008, 112 lk). Raamat sarjast “Tartu Ülikooli doktoritöid”, mis on täiendatud variant 2006. a Tartu Ülikooli kirjanduse ja rahvaluule osakonnas kaitsstud doktoriväitekirjast “Postmodernism eesti kirjanduskultuuris”, mille juhendajaks oli prof Rein Veidemann ja oponendiks dr Epp Annus. Töö kasvas välja huvist tänapäeva eesti kirjanduse ja seda mõjutavate protsesside vastu. Fotod Karl Martin Sinijärv.

“Eesti lapse jubejutud” koostanud Ilona Martson (Tänapäev 2008, 131 lk). Raamat on koostatud ajakirja Täheke ja Delfi Tähekesse 2006. ja 2007. aastal läbi viiud jubejuttude võistlusele saabunud töödest. Valiku koostaja, lasteajakirja Täheke peatoimetaja Ilona Martson märgib, et jubejuttude valik on õpetlik selleski suhtes, mida lapsed kardavad: “Siin on naljakaid jutte ja päris hirmsaid ka. On jutte, kus tegutsevad filmimaailmas populaarsed zombid ja vampiirid, nõiad ja kummitused. Aga on ka täiesti originaalseid lugusid tapja-naerisest või piparkoogimehikese õudsest õhtust. Žürii on alati hinnanud eeskätt originaalsust ja mõttekäigu ehedust, ent raamatusse olen võtnud ka neid lugusid, kust kumab läbi motiive tänapäeva lastefolkloorist.”

Wimberg **“Härra Padakonn”** (Varrak 2008, 48 lk). Ühes tavalises linnas asub tavaline maja, mille elanikud samuti on tavalised. Kuid tavaline ainsana ei ole härra Padakonn, kel koduks korter 100 on! Ta pole ülilühike või siis imepikk. Oh ei! See härra on muidu imelik. Ta sõidab liftis avatud vihmavarjuga, unustab jalutuskäigul oma pea rongi, otsib taga ära läinud elektrit, jagab õpetussõnu pahale poisile, proovib võluda oma korterisse tsirkust ja mängib kummitusega kabet ... Wimbergi lasteluuleraamat “Härra Padakonn” arendab tänapäevaselt edasi laste-lühipoeemi traditsioone, nagu see sai oma aja lastele südamelähedaseks nt Ralf Parve, Felix Kotta, Manivald Kesamaa, Kornei Tšukovski jt loomingus. Raamat sisaldab kuus tempokat, humoorikat ja riimikat lühipoeemi, mida võib lastele ette lugeda, mida võivad lapsed ise lugeda – ja mida võivad salaja ka suured ise lugeda.

Andres Ehin **“Udusulistaja. Luuletusi 2004–2007”** (Varrak 2008, 230 lk). Andres Ehini luuletusi talle omaste keelemängudega ja sürrealistlike kujunditega.

Darja Dontsova **“Laisa perenaise kokaraamat”** (Ersen 2008, 335 lk). Tuntud ja tunnustatud kriminaalromaanide autori kokandusoopus on tore ja õpetlik lugemine nii algajale pereemale kui Vene köögi huvilisele. Autor pakub väga lihtsas ja arusaadavas esituses nii üsna tavalisi kui ka eksotiilisi retsepte vaheldumisi siiraste ja vahvate eluliste olmenõannetega.

Eva Zoller **“Väikesed filosoofid. Kuidas reageerida laste rasketele küsimustele”** (Ilo 2008, saksa keelest tõlkinud Egle Säre, 85 lk). See raamat on juhatuseks lastevanematele ja kõigile kasvatus tööga tegelevatele inimestele ning aitab üheskoos lastega rõõmsalt ja mänguliselt käia filosoofiaradu.

Raamatus leiab käsitlemist: laste küsimustest kinnihaaramine; lasteraamatutele toetudes fantaasiarikalt mõtlemine ja mõtisklemine, seoste avastamine ja mõtete edasiarendamine; mõtete ja keelega mängimine; uute ideede ja võimaluste leidmine. Lastega filosoferimine valmistab rõõmu. Kes lapsega filosoferib, kasvatab teda (ja iseennast) hoolikaks, mitmekülseks, iseseisvalt mõtlevaks inimeseks, kes oskab tegutseda vastutustundlikult ja julgelt.

Ülevaated Raamatukoist: http://www.raamatukoi.ee/

JÕULUKS KOJU

Ehk lugu suurest roosast unistusest

Minu suhe Kunda linnaga sai uue hingamise sel suvel, kui ostsin endale Kunda linna vana kooli-maja hoonesse Jõe tänaval korteri. Vaade jõeorule ja vanale tehasele, kõrged laed ja võlvitud kelder – kõik need Kundale iseloomulikust paekivist, kuid kahjuks kohutavalt halvas seisukorras. Avastasime põrandate vahelt majavammi ning seetõttu remont ja kolimine venivad.

Minu suguvõsa on olnud pikalt-pikalt Kunda linnaga seotud. Siin elasid mu vanavanemad. Vanaisa ja tema isa töötasid Kunda tsemenditehases. Minu ema esimesed eluaastad möödusid vaid kümne sammu kaugusel minu praegusest korterist. Saatus vist!

Kunda linna klubi kunstilise juhi töökuulutuse leidsin CV-Keskusest. See tundus mulle looduna – nagu suur roosa unistus, milles teostub võimalus siduda oma töö ja huvitegevus.

KORVPALLIPÄEVIK

Väljavõte korvpallitreeneri ajaveebist sPORTKUNDA koduleheküljel

14.12.2008 Minid alustasid hästi. Kundas peeti nädalavahetusel (13.-14.12.2008) Eesti minikorvpalli meistrivõistluste etapp. Laupäevane päev tõi kaks suurt võitu. Paar-kolm aastat nooremad poisid Rakvere SK/Tarvas meeskonnast olid küll tehnilised, aga jõu vastu nad ei saanud. Võidunumbrid 58:41 (Erkki Sil-lamaa – 26 p). Tallinna venekeelne BC Vars ei suutnud aga meie kiiruse ja tehnilise paremuse vastu oma jõulisust ära kasutada. 60:32 (Sten Põbbul – 17 p). Ka mängude vaheajal toimunud vabavisetest võistluses oli edukaim Sten, kes ühe minuti jooksul sooritas 9 tabavat viset. Uue päeva vastased olid tugevamad. Virumaa Pallimängude Kooli vastu me küll ei saanud, aga seda loota oleks olnud ka väga ulmeline, sest isegi aasta vanemate poistega oleme me neile ainult kaotanud. Seekord 32:71 (Erkki Sillamaa – 12 p). Aga SK Rim oli meile igati jõukohane vastane. Suuresti tänu Steni, Erik Nasimovi ja Raul Palgi targale mängule võitsime 53:39 (Sten Põbbul – 27 p). Mängud jätkuvad veebruari algul Rakveres, kus vastasteks neli Tallinna meeskonda.

11.12.2008 Gümnaasistid taas teised. Kaks päeva peeti tuliseid mängu kodusaalis. Toimus Eesti Koolispordi Liidu meistriliiga finaalturniir 10.– 12. klassi noormeestele. Analoogselt eelmise aastaga lõpetas Kunda ühisgümnaasiumi meeskond teisel tabelireal. Alagrupis lõpetasime kolmanda kohaga, saades viimasena edasi. Samasugune oli ka aastatagune seis. Samuti nagu eelmisel aastal jäi üks meeskond finaali saabumata. Kui aasta eest olid saarlased tormivangis, siis sel korral sai haigus võitu Rapla ühest põhimängijast ning koolis otsustati sõiduraha mitte kulutada. See kõik andis lootust kordumisele ka palliplatsil. Alustasime Jõgeva ÜG vastu. Kui oktoobri lõpus olime neile kaotanud, siis nüüd saime oma oskused paremini välja toodud. Tasuks võit 57:22 (Alari Luht – 21 p, Kristjan Hiire – 13 p). Teine vastane oli Tartumaalt. Ülenurme Gümnaasiumi on paljude aastate jooksul olnud Lõuna-Eesti noorte tugipunkt korvpallis, kuhu koondatakse perspektiivikaid noori. Ka see meeskond jättis hea mulje. Esimeses mängus Pärnuga olid nad hästi tabanud kaugviskeid. Seepärast püüdsime kaitses tähelepanelikud olla. Plaan õnnestus ja võit 60:34 (Kristjan – 26 p, Alari – 13 p, Siim Jalakas – 10 p) kindlustas juba suure tõenäosusega medalid. Hommikul mängisime eelmise aasta võitjaga. Pärnu ÜG meeskond oli eelmisel päeval pidanud kaks tasavägist kohtumist, võites lõpuminutitel Ülenurmet ja kaotades samamoodi lõpuga Parksepale. Meie vastu ei saanud nad aga oma mängumootoril kuidagi tuure üles. Esimese poolaja suur edu jäi teisel püsima ning 41:19 (Alari – 22 p) võit tähendas seda, et esikoht otsustati mängus vana rivaali Parksepa KK vastu. Alustasime hästi, aga algedu sulas nagu sügisene lumi ning alates teisest veerandajast oli pidevalt väikene edu külalistel. Kaotus 26:33 tähendas taas teist kohta. Nagu ikka jagas Eesti Koolispordi Liit erimedaleid. Meie meeskonnas jagunesid need järgmiselt: üllatuslikem – Alari Luht, hasartseim - Kristjan Hiire, parim – Siim Jalakas. Tänu Villu Kasele ja Kunda Linnavalitsusele, kes aitasid kohtunikel tegutseda ning Kunda Külalistemajale, kus võõrad söögi kõhtu ja une silma said. Koostöös EKSL-iga peaksid jaanuaris Kundas toimuma Nike cup-i mängud, kus võistlevad poisid kuni seitsmenda klassini.

08.12.2008 Nädal lõppes, nädal algas. Lõppenud nädalal sai mitu mänguvõimalust PC2 klassi meeskond. Esmalt sahistati võrke maakonna keskuses, hiljem peeti idapoolsete virulastega meistikate mängu Kundas. Võiduni jõuti vaid üks kord - Kadrina kooli vastu Rakveres. Mehed taplesid nii teises kui meistriliigas kodusaalis. Kõik kolm mängu õnnestus seekord võita. Kurb on aga see, et mõned noored mehepojad arvavad, et mees on oma sõna peremees: kui tahab - annab sõna, kui tahab - võtab tagasi ... Asi puudutab mängude teenindamist. Seda nii vilistamisel kui ka lauas kohtumiste ülesmärkimisel. Seekord lahenes olukord nii, et treener pidi ise pastapliiatsi protokollti täitmiseks kätte võtma ning klubi juhatuse esimees kodust lapse kõrvalt vilistama tormama. Järgmisel korral võib kodumeeskond sellises olukorras saada lihtsalt 0:20 kaotuse. Uuel nädalal on ees terve hulk erinevaid üritusi. Esimene neist pidi toimuma 8. detsembril, kui tuleristsed ootasid minimehi. Paraku jõudis just nüüd kätte aeg, mil kuueaastaseks saavasse saali helivõimendust üles panema asuti. Poisid mängisid teoreetiliselt. Õnneks suutime saali kava muutusest teavitada Askele poisse enne nende väljasõitu. Gümnaaside ootavad alanud nädalal ees otsustavad mängud. Esmalt A-klassi esiliigas Kohtla-Järvel Eolaga. Kolmapäeval ja neljapäeval aga Kundas Eesti Koolispordi Liidu finaalturniir. Nädala lõpus saavad minimehed loodetavasti oma esimesed triibulised kätte. Seda kahe Virumaa ja kahe Tallinna meeskonna vastu Kundas. Kõik mängud (ka operatiivsed muudatused) peaks olema kajastatud kalendris. Head kaasaelamist jõuluootuses!

03.12.2008 Oma mees meeste meistriliigas. 3. detsembri õhtul jooksis Torma spordihoones väljakule Rain Veideman. Tegu oli SEB KML-i mänguga Kuremaa SK-Tallinna Kalev. Oma debüütmängus, mille kodumeeskond kahjuks ühe punktiga kaotas, oli Rain platsil 11 ja pool minutit. Punktiarve jäi küll avamata, sest üks sooritatud kaugvise korvirõngast ei läbinud, aga 1 lauapall, 2 vaheltlöiget, 2 pallikaotust ja 2 isiklikku viga annavad pealtnägijate hinnangul alust arvata, et läbikukkumist polnud. Edu edasiseks! Mänguvõimalus tekkis oodatult ja samas ka ootamatult. Teada oli Kuremaa spordikooli majandamise ummikusse jooksmine. Mitmele põhimängijale sai viimaseks tilgaks karikas kaotus Rakveres, sest kaua sa ikka rahata ja võiduta pingutad. Tekkinud auku hakati lappima noortega. Vaadata sai Audentese spordikoolis õppivate noorte poole, sest ainult neile on Eesti Korvpalliliit teinud erandi (nemad saavad mängida väljaspool oma klubi püramiidi). Raini kohta küsiti klubipoolset arvamust esmaspäeva õhtul kell 22.17. Mängijani jõudis info teisipäeva hommikul. Audentese treenerit teavitati kolmapäeva keskpäeval. Meie nõusolek jõudis alaliitu faksituna vahetult enne tööpäeva lõppu, kui Rain ise juba mängupaiga poole teel oli. Kiirus, vaid kiirus, ei muud ... Raini jõudmine meistriliigasse sai teoks teisel katsel. Sügisene plaan mängida Triobetis lõppes meeskonna kadumisega korvpallikaardilt. Ehk seekord läheb paremini ...

30.11.2008 Rahulik advendiaeg. Alanud advendiajale eelnenud nädal oli rahulik. Noorte mängu polnud, võisteldi vaid maakonna meeste liigades, kus II liigas võeti kolmest mängust kolm võitu, meistriliigas ei saadud aga vastu eelmise aasta meistrile. Positiivse poole peale jääb teadmine, et Kundaski on sellel talvel suusatada saanud! Jaak Jalakas, korvpallitreener

Liikumise “Terve Lääne-Virumaa” raames pidas novembrikuus arvestust oma tervisekilomeetrite üle 151 osalejat 12-st maakonna omavalitsusest. Vanusegruppide lõikes oli enam osalejaid kooliõpilaste (7-18a), tööealiste (35-59a) ja pensioniealiste, jätkuvalt kõige vähem aga 19-35aastaste hulgas.
Allikas: Lääne-Viru maavalitsus

Õppinud olen ma Tallinna kunstigümnaasiumis kunstiklassis ning peale seda Tallinna polütehnikumis kunstilist kujundamist. Olen juba lapsepõlvest peale tahtnud oma elu kunstiga siduda, ükski sünnipäev ega suguvõsa tähtpäev pole möödunud ilma minu joonistatud õnnitluskaartideta.

Ma hindan väga Kunda rahulikku õhkkonda ja pereväärtusi. Kunda on hea perspektiiviga linn, siin on erinevaid ettevõtteid ja töökohti, meri ja imeline loodus. Mõnus koht elamiseks. Võrreldes minu lapsepõlve mälpiltidega, on linn palju värvilisemaks ja inimsõbralikumaks muutunud.

Mõeldes oma uuele tööle Kunda linna klubis, loodan väga, et suudame meeskonnana klubisse kui seltsielu keskpunkti tuua veelgi rohkem toredaid inimesi ning üritusi.

Auli Signi Kärdi
Kunda linna klubi kunstiline juht

VÕRKPALL

Võrkpalli minide esimene võistkond võitis I idaregiooni etapil esikoha. Võistkonda kuulusid Anita Petrov, Jane Vasiljuk, Johanna Veldre, Mari-liis Voronkov, Grete Jakimovski. Teine võistkond, kuhu kuulusid Anete Press, Yvonne Bikejev, Marjorete Orumaa, Elery Zadonski, Greta Rae, tuli väga tublile neljandale kohale. Vahvasti mängis ka kolmas võistkond, mis oli komplekteeritud päris algajatest minidest.

Kunda VK saavutas maakonna karikavõistlustel kolmanda koha. Kunda NT naiskond võitles Rakvere võrkpalli naiskonnaga Elioni liiga finaalis. Väga raske võit tuli viiegeimilises mängus (kj viimane geim lõppes uskumatu seisuga 24:22).

Kohilas peetud C klassi Eesti karikavõistluste teises finaalis võitsid Kunda tüdrukud 7 mängu kergelt 2:0. Üleminekumängud toimuvad Hiiumaal, kuhu võistlema sõites on Kunda võrkpal-lurite eesmärgiks saada esimesse finaali. VÄGA TUBLID! Küllike Koha, võrkpallitreener

JÕUTÕSTMINE

22. novembril 2008 toimusid Tartu ülikooli spordihoones Eesti XV lamades surumise meistrivõistlused, kus osalesid ka RSK sPORTKUNDA võistlejad. Võistlustules oli ligikaudu 90 sportlast erinevast Eestimaa paigast. sPORTKUNDA osales oma mitte kõige tugevamas koosseisus, kuid siiski saavutati võistkondlik hõbe. Medaleid oli seekord vähem, aga tulemustega võib siiski väga rahul olla, sest kõik, kes sPORTKUNDAst osalesid, need ka medali said.

Tüdrukute juunioride arvestuses sai Teisi Uueni kehakaalus kuni 67,5 kg I koha, surudes sirgetele kätele 80 kg, mis on ka uus Eesti rekord. Juunioride absoluutarvestuses sai ta samuti I koha. Teisi uuendas kahel korral Eesti rekordit, mis on tema treeneri sõnul lihtsalt super. Poiste juunioride arvestuses võistles Andrei Koplik kehakaalus kuni 82,5 kg, kus saavutas II koha, surudes üles 185 kg. Juunioride absoluutarvestuses saavutas Andrei samuti II koha.

Mõned tunnid hiljem hakkasid võistlema seeniorid (kus vanuse piirangut ei ole) ja seal võistlesid meie juuniorid uuesti, et pakkuda konkurentsi ka täiskasvanute seas. Teisi Uueni saavutas kehakaalus kuni 67,5 kg II koha, surudes üles 80 kg (Teisi proovis ka 82,5 kg, mida ta aga kahjuks ei suutnud veel lõpuni lükata). Naiste absoluutses arvestuses sai Teisi III koha.

Meeste seas kehakaalus kuni 82,5 kg saavutas Andrei Koplik II koha, surudes üles 185 kg. Kehakaalus kuni 100 kg võistles Toomas Kilm, kes samuti saavutas II koha, surudes üles 202,5 kg. Kehakaalus kuni 110 kg saavutas II koha Vladimir Kaminski, kes surus üles 210 kg. Kehakaalus kuni 125 kg võistles 2 meie sportlast. Kindla esikoha sai Kaido Leemann, kes surus üles sellise raskuse nagu 270 kg, mis jääb ilmselt tükiks ajaks rekordite raamatusse püsima (kui ta just ise rekordit järgmisel aastal ei purusta). Kaido Leemann sai loomulikult ka absoluutarvetuses I koha. Kaido uuendas kahel korral Eesti rekordeid. Martin Mõtus, kes võistles Kaidoga samas kaalus, sai II koha, surudes üles 212,5 kg. Võistkonna arvestuses saime II koha ja sellele andsid oma panuse Andrei Koplik, Toomas Kilm, Vladimir Kaminski ja Kaido Leemann. Võitsid saarlased ja tartlased said kolmanda koha.

Kaido Vahasalu, jõutõstmistreener

Ohutu jõuluaja kuldreeglid

* Pärast suitsetamist kustuta hoolikalt sigaret tulekindlasse tuhatoosi või kaminasse. Mitte mingil juhul ära suitseta voodis või diivanil!
* Kontrolli elektriseadmete ning pistikute korrasolekut. Ülekoorumatud ja vigased elektrijuhtmed põhjustavad jõulurõõmu asemel tulekahju.
* Mõtle tuleohule ka toitu valmistades ja ära unusta end teleri ette.
* Ära hoia küttekollete vahetus läheduses kergesti süttivaid esemeid.
* Ära jäta lahtist tuld hetkekski järelevalveta. Küünlad aseta tulekindlast materjalist alusele ning ohutusse kaugusesse kergesti süttivatest esemetest.
* Ära liialda kütmisega – tee seda vastavalt küttekeha kuumataluvusele. Siiber sulge alles siis, kui sütel ei ole enam leeke.
* Kustuta küünlad, kaminad ning teised lahtise tule allikad nii enne magama minekut kui ka enne kodunt lahkumist.
* Pürotehnika kasutamine eeldab tähelepanelikkust, ettevaatlikkust ja kõrgendatud ohutaju. Loe alati läbi tootega kaasas olev ohutusjuhend.
* Tea, et õnnetuse korral sõltub Sinu pääsemine tulekahju avastamise kiirusest. Tee endale ja oma lähedastele elu päästev jõulukingitus suitsuanduri näol.

Ida-Eesti Päästkeskus

Täname oma kliente, koostööpartnereid ning praegusi ja endisi töötajaid peredega meeldiva koostöö eest.

Soovime teile jõulurahu ja kordaminekuid uuel aastal.

AS Kunda Nordic Tsement

Jõulueelsel ajal meisterdati noortemajas jõulukaarte. Siginat-siginat jagus igaks päevaks.

Vaikselt langeb lumehelbeid, särab tähevärv
rõõm ja rahu südames, kui on jõuluöö.
Üks aasta vaikselt ukse suleb
ta puudutusest link veel soe.
Uus juba hõisates ta järel tuleb,
ei möödunu tal midagi ei loe.

Kauneid jõule ja edukat uut aastat!
AS Lajos

KULTUURIKALENDER

Detsember–jaanuar

- 12. detsembril kell 19.00 – taidlejate jõuluõhtu
- 13. detsembril kell 14.00 – slaavi ühingu Läte laste jõulupidu
- 14. detsembril kell 13.00 – eakate ühenduse Videvik jõulupidu
- 15. ja 16. detsembril kell 18.00 – laste jõulud

Etendus "Jõuluseadus", meisterdamine, mängud ja külla tuleb Jõuluvana!

- 17. detsembril kell 19.00 Eesti piirivalveorkestri kontsert (tasuta)

- 19. detsembril kell 18.00 II korruse saalis Auli Signi Kärde näituse avamine

31. detsembril kell 21.00 – aastavahetuse pidu. Kõiki külalisi ootame klubisse alates kella üheksast õhtul. Pidulaua saab hoo sisse kell 22.00, kui alustab tantsumuusikaansambel Igatahes. Enne südaööd toimub õnnevalamine ja kiirviktoriin, kus õigete vastuste eest jagatakse säravaid auhindu. Keskööl tervitame 2009. aastat linna keskväljakul ja pärast südaööd jätkub pidu täie hooga. Silmailu pakuvad tantsustuudio Alima tantsijad. Hommikutundidel keerutab plaati DJ Mina. Pääsmed müügil Kunda linna klubis 1.–23. detsember 110 krooni; 24.–30. detsember 125 krooni; samal õhtul 175 krooni. Palume laud broneerida enne 30. detsembrit telefonil: +32 21 556 või e-posti aadressil: klubi@kunda.ee. Tantsuga uude aastasse!!!

Aastavahetusel, kell 00.00 toimub Kunda keskväljakul ilutulestik

- 18. detsember – 8. jaanuar II korruse saalis Auli Signi Kärde joonistuste näitus
- 2.–4. jaanuaril toimub I üle-eestiline saksofonistide talvekool
- 10. jaanuaril kell 15.00 slaavi ühingu Berega uusaastapidu
- 12.–28. jaanuarini II korruse saalis avatud näitus "Muumide tuba"
- 16. jaanuaril kell 19.00 kontsert Eesti muusikaklassika kullafondist Eesti soololauludega. Esinevad Helen Lokuta (metsosopran), Oliver Kuusik (tenor), Ivo Sillamaa (klaver).
- 17. jaanuaril kell 14.00 muumipäev lastele. Muumifilmid, -mängud, -joonistamine.
- 23. jaanuaril kell 19.00 disko noortele
- 24. jaanuaril kell 15.00 slaavi ühingu Läte uue aasta tervituspidu
- 25. jaanuaril kell 13.00 Videviku klubi uue aasta esimene pidu
- 31. jaanuaril kell 14.00 lusikapidu. Linnapea vastuvõtt 2008. aastal sündinud Kunda linna väikestele kodanikele koos vanematega.

Teostan maalritöid ja koduabi. Info telefonil: +53 424 809

Akud (Deta) kõikidele liikurmasinadele. SOODUS: 60Ah aku 850.00 EEK. Küsi hinda ka teistele akudele. Info tel: 6100514, 55521275.

OÜ Autosõit
Õheta sõitmis koel

B- kategooria kursus nüüd üle maakonna koduses e- õppes.

Hind 5500.-
NB! Kursuse algus igal nädalal.

* Õppesõidu algus kokkuleppel õpilasega.

Täpsem info www.autosoit.ee või telefonil 53 451 061

ÕPPESÕIDU ALUSTAMINE VAJADUSEL KA KUNDAST

Müüa 1-toaline (27,4 m2) korter või anda üürile 500 krooni kuus + kommunaalkulud. Korter asub Kundas Mäe tn 12. Aknad vahetatud, 1 korrus, vajab remonti. **Hind 110 000 krooni**, saab tingida. Tel: 53485887

Müüa klaver Ukraina.
Tel: 566 944 75

Mälestame

Helga Merilood

ning avaldame südamlikku kaastunnet kõigile lähedastele.

Tammiku põik 2 elanikud

Meie siiras kaastunne Liivile lastega

Valdur Aaloe

kaotuse puhul.

Lauluõed endisest Salme koorist

Mälestame

Valter Saskot

ning avaldame kaastunnet abikaasale ja lastele perekondadega.

KÜ Mäe 7

Avaldame sügavat kaastunnet Liisile ja Ksenijale kallite

Joonase, Vadimi ja Sergei

kaotuse puhul.

Airika ja Kertu

Vaadates tagasi toredale ja tegusale aastale, täname lahkeid abistajaid:

A.K. Buss OÜ-d
AS Kunda Nordic Tsementi
AS Estonian Cell-i
Voldemar Lipmaad ja Väino Randveri.
Aitäh muusikakooli hoolekogu liikmetele ja koostööpartneritele!

Soovime kõigile rahulikku jõuluaega ja head algavat aastat!

Teie
MUUSIKAKOOL

Kellukese lasteaiapere soovib kõikidele Kunda linna lastele ja lastevanematele sära silmadesse, rõõmu südamesse ja rahu hinge! Täname lasteaiat toetajaid AS Lajost ja AS Kunda Nordic Tsementi. Täname meeldiva koostöö eest Kunda linnavalitsust, ühisgümnaasiumi, raamatukogu, Kunda linna klubi, muusikakooli, Ida-Eesti Päästkeskuse Kunda päästekomandot, päevakeskuse memmesid.

Kaunist jõuluaega ning tegude- ja õnnestumisterohket uut aastat!

Tänuavaldus

Kunda kiirabi ja päästekomando tänavad AS Kunda Nordic Tsementi, AS Estonian Celli, AK Bussi ja AS Lajost, kes aitasid korraldada spordipäeva.

RÕÕMSAID JÕULE JA HEAD UUT AASTAT!

Soovib Kunda päästekomando

Täname südamest klubi huviringe ja muusikakooli, kes on meie hooldekodu ellu toonud rõõmsaid hetki. Soovime kundalastele tervist, rõõmu ja sõpru!

Hooldekodu-pere nimel Linda Villik

Hea Kunda rahvas!

Raamatukogu tänab kõiki südamest, kes on meid külastanud. Soovime häid jõule ja õnnelikku uut aastat! Ootame teid ka tuleval aastal meie majja. Heade soovide ja mõtete kirjapanekuks ootab teid uuel aastal külalisteraamat, milles sissejuhatava teksti omapoolsete soovidega raamatukogule kirjutas Marge Unt: *“Väikese Eesti väikeses linnas asub tarkusetempel – Kunda Linna Raamatukogu. Alati leiad siit oma parima kaaslase. Siin jälgivad Sind sajad, tuhanded silmapaarid, raamatuhaldjate omad. Siin pead olema viks ja vaga. Soovima oma soovid vaikselt rahus ja viisakalt. Sa ei tohi segada teisi hingelisi. Neid päriseid ega raamatute omi. Kui Sul pole enam mitte kedagi, mitte midagi, ei usku, lootust ega armastust, siis otsid tröösti ja lohutust just siit – ja leiad selle. Sest Sa võtad riulilt tema – raamatu, kust kogud tarkust, teadmisi, rändad koos temaga kaugetele maadele, muinasjuttu. Selline on raamat. Siin – tarkusetubades askeldavad peaperenaise targal juhatusel tema abilised. Räägivad tasa, astuvad vaikselt. Soovitavad, annavad nõu ja aitavad. Ja saadki just selle raamatu, mida vajad. Sellised kõiketeadjad on raamaturahva perenaised.*

Mis südamest tulnud, jääb südamesse. Mis headusega antud, jääb Sinuga – lõpuni.”

Lumelillede õite ilu
päikesepuna karge võlu
magusa piparkoogi maitse
hea sõbra kallistus ja kaitse

... olgu teiega!

Rahulikku jõuluaega ja sünnimusterohket aastat uut!

Kiitus ja tänu klubi tublidele töömesilastele! Uhkust ja rõõmu tunneme Sinu üle, hea ringijuht ja taidleja!

Pikk päkapikupai kõikidele meie toetajatele ja koostööpartneritele!

Kunda linna klubi

KIRIK ANNAB TEADA

24. detsembril kell 16.00
JÕULULAUPÄEVA jumalateenistus
25. detsembril kell 16.00
1. JÕULUPÜHA jumalateenistus
Jaanuarikuu jumalateenistus toimub
11. jaanuaril 2009 kell 16.00

19. detsembril 2008 kell 18.00 avatakse Kunda linna klubis Auli Signi Kärdi joonistusnäitus, kuhu on kutsutud kõik huvilised. Näitus jääb avatuks kuni 8. jaanuarini.

RAHULIKKU JÕULUAEGA,
EDUKAT UUT AASTAT!

RAHVASPORTIKLUBI
SPORTKUNDA

Kooli juhtkond soovib
kõigile rahulikke
jõulupühi!

Ei ole palju vaja, et luua jõulumeeleolu: elav tuli ja apelsin nelgiga. Kindlasti tekitavad jõulutunnet lõhnad: jõululillede, ehtsa kuusepuu, hõõgveini, hõrkude küpsetiste oma. Kõige olulisem on aga see, et jõulud on mõnus koosolemise aeg. Ka lugemata raamatute kättevõtmise ja pikkade jalutuskäikude aeg ... Vt ka lk 4.

Ingrid Wikholm “Aastaring köögis” Valgus 2007, lk 105.

MEIE KODU tänab kaastöölisi
hea koostööaasta eest ning soovib
rahulikku jõuluaega.